

Afgørelser – Reg. nr.: 01188.00

Fredningen vedrører: Skrånbjerg

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet 10-10-1949

Fredningsnævnet 04-12-1948

Kendelser

Deklarationer

OVERFREDNINGSNÆVNET >

U D S K R I F T

af

OVERFREDNINGSNÆVNETS KENDELSESPROTOKOL.

Aar 1949, den 10. oktober, afsagde overfredningsnævnet paa grundlag af skriftlig og mundtlig votering følgende

k e n d e l s e

i sagen nr. 879/48 vedrørende fredning af arealer af ejendomme matr. nr. 5a og 13a af Rindby og Nørby byer, Nordby sogn.

Den af fredningsnævnet for Ribe amt den 4. december 1948 afsagte kendelse er saalydende:

" Efter at overfredningsnævnet havde besigtiget de af fredningsplanen for Fanø omfattede arealer og havde bestemt, at blandt andet engarealerne langs Fanø's østkyst syd for Nordby burde udgaa af planen med undtagelse af et bakkeparti kaldet Skraanbjerg og de nærmest dette liggende arealer, rettede overfredningsnævnet henstilling til statsministeriet om at rejse fredningssag vedrørende det omspurgte areal, der er beliggende paa matr. nr. 5a og 13a Rindby og Nørby byer. I skrivelse af 6. december 1947 har statsministeriet rettet henvendelse til fredningsnævnet om at søge arealet fredet.

Fredningsnævnet har afholdt aastedsforretning med efterfølgende forhandling paa kommunekontoret i Nordby den 23. marts 1948, i hvilket møde foruden nævnets medlemmer, dommer Niels Bruun, Ribe, amtsraadsmedlem, sognefoged Chr. Bendixen, Gjesten, og gaardejer N.M. Sørensen, Rindby, deltog Ribe amtsraad ved sognefoged Chr. Bendixen, Danmarks Naturfredningsforening ved overdyrløge L.C.A. Hansen, Esbjerg, Nordby sogneraad ved formanden Marius Sørensen, næstformanden Nørby Petersen og S.A. Winther samt ejeren af matr. nr. 5a

J.A. Iversen og af matr. nr. 13a Hans Mathiasen Nielsen. For Fanø Spare- og Laanekasse mødte C.J. Clausen. De øvrige i parcellerne efter tingbogen interesserede var indkaldt, men havde ikke givet møde.

Arealet er beliggende paa den syd for Nordby mod øst udgaaende halvø eller landtunge "Halen" kaldet, og en del af terrænet hæver sig fra de ellers flade, lave enge i et græsbevokset ret højt klitparti kaldet Aanbjerger eller Skraanbjerger, der ikke mindst fra søen er af smuk landskabelig virkning. Det bemærkes derhos, at den tidligere projekterede, for tiden opgivne bro fra Esbjerg til Fanø landede ved det omspurgte areal. Klitpartiet er stærkt oprodet af tyskerne under besættelsen.

Arealet er beliggende paa matr. nr. 5a og 13a Hindby og Nørby byer, Nordby sogn, og maaler efter kortet 25.5056 m², heri indbefattet de flade partier mod nord og vest. Mod den nordlige kystgrænse af matr. nr. 13a er en strækning af 100 meter fredet ifølge naturfredningslovens § 25, stk. 1.

Lodsejerne har, saafremt fredningen gennemføres, paastaaet sig tilkendt en passende erstatning, idet de selv om de kan indse det berettigede i en fredning, dog mener, at der ved dette indgreb i deres raadighed tilføjes dem et økonomisk tab, blandt andet ved at de afskæres fra salg af byggegrunde, der navnlig vil blive aktuelt, naar fanøbroen gennemføres.

Sogneraadsformand Sørensen udtalte, at man fra sogneraadets og beboernes side gerne ser fredningen gennemført, saaledes at ikke alene klitpartiet, men ogsaa en passende del af det omliggende areal fredes. Han oplyste, at arealet til grundskyld er ansat til 30 kr. pr. ha.

Sagen blev derefter efter at være optaget til kendelse udsat, for at Nordby sogneraad kunne tage stilling til, hvorvidt sogneraadet ville kunne deltage i udredelse af en eventuel erstatning med en trediedel.

Efter at sogneraadet af principielle grunde, nemlig de konsekvenser deltagelse i erstatningsudredelsen kunne faa ved fremtidige fredninger, havde afslaaet at deltage i udredelse af en erstatning, har nævnet atter behandlet sagen og besluttet:

Da den omspurgte fredning maa anses som ønskelig af æstetisk-landskabelige hensyn vil det heromhandlede areal af matr. nr.e 5a og 13a Rindby og Nørby byer, Nordby sogn, som er beliggende ved Aanbjerg eller Skraanbjerg og som de paa matrikulskortet er afsat, være at frede som nedenfor anført:

Arealet fredes saaledes, at tilstanden paa arealet ikke maa forandres, men udelukkende maa udnyttes paa samme maade som hidtil, for saa vidt efterstaaende bestemmelser ikke medfører yderligere raadighedsindskrænkninger:

Det er navnlig forbudt uden fredningsnævnets forud indhentedede skriftlige tilladelse

- a. at opføre bygninger af enhver art, herunder boder og skure eller at anbringe indretninger, som kan virke skæmmende, derunder ledningsmaster o.l.
- b. at foretage afgravning eller paafyldning af det naturlige jordsmon eller at henkaste affald paa arealet,
- c. at foretage beplantning af arealet med træer og buske.

Paataleretten tilkommer fredningsnævnet for Ribe amtsraadsreds og Nordby sogneraad.

For fredningen tillægges der lodsejerne Hans Mathiasen Nielsen og Svend Aage Iversen en erstatning paa henholdsvis 540 kr. og 180 kr., der udredes med halvdelen af statskassen og halvdelen af Ribe amts repartitionsfond.

Der er ikke af de i arealerne interesserede panthavere fremsat indsigelse mod fredningen eller krav paa andel i erstatningen."

Kendelsens konklusion er saalydende:

" Aanbjerger eller Skraanbjerger med omliggende areal af matr. nr. 5a og 13a Rindby og Nørby byer, Nordby sogn, som vist paa hoshæftede kort fredes som ovenfor bestemt.

Der tilkendes i erstatning for fredningen Hans Mathiasen Nielsen, Rindby, 540 kr. og Svend Aage Iversen, smst., 180 kr., som udredes med 360 kr. af statskassen og 360 kr. af hibe amts repartitionsfond."

Kendelsen er forelagt overfredningsnævnet i medfør af naturfredningslovens § 19, 3. stk., hvorhos den er indanket af begge lodsejerne. Overfredningsnævnet, som tidligere har besigtiget de frede arealer, har senere forhandlet skriftligt med ejerne, men ikke herved opnaaet nogen overenskomst vedrørende erstatningsspørgsmaalet. Man har derfor i medfør af naturfredningslovens § 20 forelagt taksationskommissionen dette spørgsmaal til afgørelse, hvorved er bemærket, at overfredningsnævnet ønsker fredningsservitutten formuleret saaledes:

1. Arealet fredes saaledes, at tilstanden paa det ikke maa forandres, men det skal udelukkende kunne udnyttes paa samme maade som hidtil.

Det er herefter bl.a. forbudt

a. at opføre bygninger af enhver art, herunder boder og skure, eller at anbringe indretninger, som kan virke skæmmende, derunder ledningsmaster o.l.

b. at foretage afgravning eller paafyldning af det naturlige jordsmon eller at henkaste affald paa arealet,

c. at foretage beplantning af arealet.

2. Overfredningsnævnet kan gøre undtagelser fra foranstaaende bestemmelser forsaavidt angaar arealet nedenfor højene ("Skraanbjergerne").

3. Paataleret har fredningsnævnet for hibe amt samt Nordby sogneraad.

Ved en den 10. juni 1949 afholdt forretning har taksationskommissionen paa det angivne grundlag fastsat erstatningerne saaledes:

gaardejer Svend Aage Iversen 180 kr.

" Hans Mathiasen Nielsen 540 "

Da overfredningsnævnet iøvrigt kan tiltræde det i kendelsen anførte, vil denne være at stadfæste med de af det foranstaaende følgende ændringer.

T h i b e s t e m m e s :

Den af fredningsnævnet for Ribe amt den 4. december 1948 afsagte kendelse vedrørende fredning af arealer af ejendommene matr. nr. 5a og 13a af Kindby og Nørby byer, Nordby sogn, stadfæstes med de af det foranstaaende følgende ændringer. Grænserne for fredningen fremgaar af det nærværende kendelse vedhæftede kort nr. Ri 101.

I erstatning udbetales der

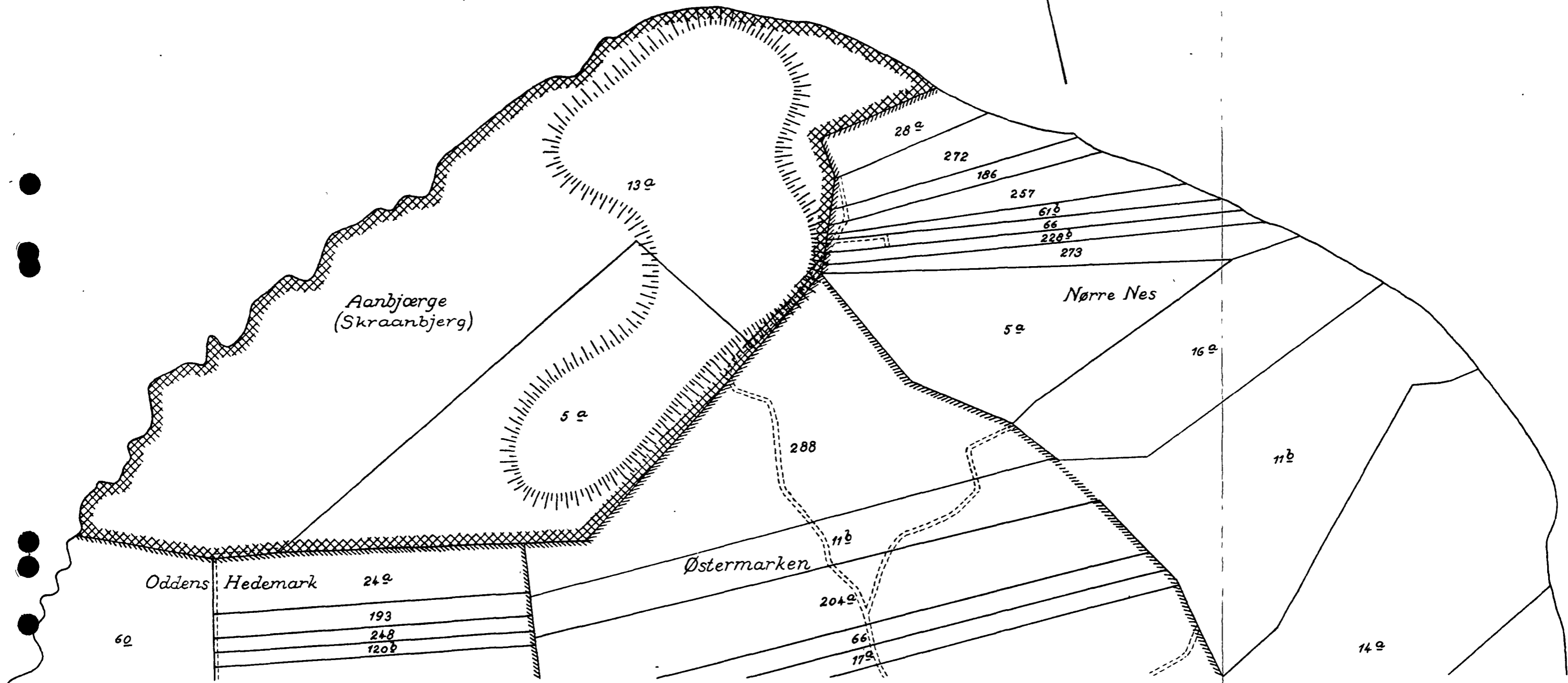
gaardejer Svend Aage Iversen 180 kr.

" Hans Mathiasen Nielsen 540 ",

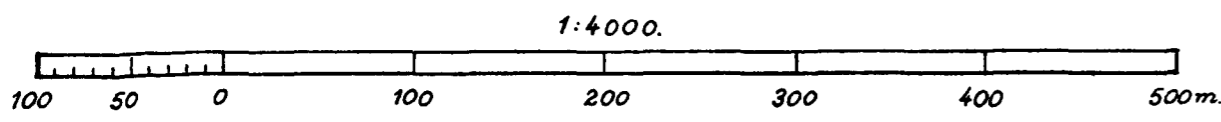
som udredes med halvdelen af statskassen og halvdelen af Ribe amtsfond.

Udskriftens rigtighed
bekræftes.

overfredningsnævnets sekretær

 Fredet Areal.

Terrain af Rindby og Nordby Byer,
 Nordby Sogn, Skads Herred, Ribe Amt.
 Efter Kopi af Matrikulskort.

FREDNINGSNÆVNET >

U d s k r i f t
af

forhandlingsprotokollen for fredningsnævnet for Ribe amtsrådskreds.

I år 1948, den 4. december blev i søgning

fredning af Inbjerger eller Skrin-
bjerger med omliggende areal af
metr. nr. 5a og 13a Rindby og
Kørby byer, Kørby sogn afsagt
salydende

K E N D E L S E.

Efter et overfredningsnævnet havde besigtiget de af
fredningsplanen for Fens omfattede arealer og havde bestemt, at
blandt andet engarealerne langs Fens i sognene Rindby og Kørby
burde udgå af planen med tilhørende skovparti kaldet Skrin-
bjerg og omgivelserne heraf. Dette liggende arealer, rettede overfredningsnævnet
henstilling til statsministeriet om at træffe fredningsbestemmelser
for det omspurgte areal, der er beliggende paa matr. nr. 5a og 13a Rind-
by og Kørby byer. I forbindelse hermed den 6. december 1947 har statsministeri-
et rettet henvendelse til fredningsnævnet om at søge arealet
fredet.

CITERET
FULDT UD

Fredningsnævnet har i forbindelse hermed stedsforretning med efter-
følgende forhandling paa kommunekontoret i Kørby den 13. marts 1948,
i hvilken der deltog den nævnte næstformand, Lemmer Niels Bruun
Ribe, stedsforretter, og afværet Oluf Bendixen, samt den af grundejer
K.N. Jørgensen, Rindby, deltog Niels Bentzen og søn afværet Chr. Ben-
dixen, Danmarks Landfredningsforretning ved overdyrker J.C. Andersen,
Esbjerg, Kørby by og søn afværet Marius Andersen og søn afværet
Kørby Petersen og søn afværet J.A. Mathiasen og søn afværet af matr. nr. 5a J.A. Mathiasen
og af matr. nr. 13a Niels Mathiasen Nielsen. For Fens skovpartier I og II
nævnte C.F. Clausen. De øvrige i parcellerne efter tilfølgende
interesserede var indskrevet, men ikke givet møde.

ORNK. AF
10/10 1949

Arealet er beliggende paa den syd for Kørby med østudsaa-
ende halvø eller landtunge "Halen" kaldet, og en del af terrænet
adversig fra de ellers flade, ligger en del af det grebenvædet råt højt
klimparti kaldet Inbjerger eller Skrinbjerg, der ikke mindst fre-
sken er af smæk landbrugselig virkning. Det bemærkes hermed, at den
tidligere projekterede, for tiden angivne bro fra Esbjerg til Fens
landside ved det omspurgte areal. Klitpartiet er et rikt udsat af
tyskerne under besættelsen.

Arealet er beliggende paa matr. nr. 5a og 13a Rindby

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 01188.00

Dispensationer i perioden: 19-04-1996 - 10-12-2001

REG. NR. 1188.00

Fredningsnævnets afgørelse

i

**sagen om tilbygningen til
hytten på Halevejen 22,
Fanø, og ansøgningen om ud -
videlse af hytten med
tilbygninger til køkken
og toilet.**

J.nr. 16/95

Med en skrivelse af 15. august 1995 fra Ribe Amt, Natur - og Planafdelingen, modtog fredningsnævnet en ansøgning fra skibsfører Leif Lassen og Anne Lise Lassen, Tjørne Allé 5, Esbjerg, om dispensation til at opføre to tilbygninger til et eksisterende sommerhus på ejendommen matr. nr. 5 ba Rindby by, Nordby, samt en anmodning fra amtet om stillingtagen til lovligheden af det bestående byggeri på ejendommen. De arealer, hvorpå sommerhuset er beliggende, er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse af 10. oktober 1949 om fredning af Skrånbjerge med omliggende arealer. Det fremgår af kendelsen, at det er forbudt at opføre bygninger af enhver art på de fredede arealer, hvorfor opførelsen af tilbygningerne til og lovliggørelsen af det bestående sommerhus - i det omfang det er udvidet efter fredningen af Skrånbjerge - kræver, at fredningsnævnet meddeler dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på sit møde den 9. februar 1996, hvor nævnet foretog besigtigelse.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Leif og Anne Lise Lassen dispensation til lovliggørelse af det bestående sommerhus, i det omfang det er udvidet uden nævnets tilladelse, samt dispensation til at opføre to tilbygninger til køkken og toi-

Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

J.nr. SN 1996 - 1211/9 - 0003 511

Akt. nr. 1

Sagens omstændigheder:

Før anden verdenskrigs udbrud ejedes ejendommen matr. nr. 5 Rindby by, Nordby, hvorfra ejendommen matr. nr. 5 ba smst. er udstykket, af Svend Åge Iversen, Fanø. Det er oplyst overfor nævnet, at der dengang var en mindre hytte på ejendommen. Under anden verdenskrig afspærrede besættelsesmagten store dele af området Halen, hvor ejendommen er beliggende, og opførte befæstningsanlæg i området. På Svend Åge Iversens ejendom blev der blandt andet opført en ca. 6,6 kvadratmeter stor bunker. Det er endvidere oplyst overfor nævnet, at Svend Åge Iversen tog bunkeren i sin besiddelse efter befrielsen og udvidede den med en mindre tilbygning.

Ved Overfredningsnævnets kendelse af 10. oktober 1949 blev Skrånbjergerne med omliggende arealer, herunder matr. nr. 5 Rindby by, Nordby, fredet. I fredningsnævnets kendelse, der blev stadfæstet med mindre ændringer af Overfredningsnævnet, hedder det blandt andet om baggrunden for fredningen af Skrånbjergerne:

....." Da den omspurgte fredning maa anses som ønskelig af æstetisk - landskabelige hensyn vil det heromhandlede areal af matr. nr..... som er beliggende ved Aanbjergerne eller Skraanbjergerne være at frede "

I fredningsbestemmelserne for det fredede område hedder det blandt andet:

- " 1. Arealet fredes saaledes, at tilstanden paa det ikke maa forandres, men det skal udelukkende kunne udnyttes paa samme maade som hidtil.

Det er herefter bl.a. forbudt

- a. at opføre bygninger af enhver art, herunder boder

og skure, eller at anbringe indretninger, som kan virke skæmmende, derunder ledningsmaster o.l.

b. at foretage afgravning eller paafyldning af det naturlige jordsmon eller at henkaste affald på arealet,

c. at foretage beplantning af arealet.

2. Overfredningsnævnet kan gøre undtagelser fra foranstaaende bestemmelser forsaavidt angaar arealet nedenfor højene (" Skraanbjergene ") "

Overfredningsnævnets kendelse blev tinglyst på de ejendomme, der blev fredet.

Under fredningsnævnets behandling af sagen har andragerne oplyst, at Svend Åge Iversen i sin ejertid forberedte en yderligere udvidelse af hytten, idet han afgravede en klit vest/nordvest for hytten og støbte et fundament til den påtænkte tilbygning.

I 1970 solgte S. Å Iversen en lod på 68.687 kvadratmeter af sin ejendom matr. nr. 5 Rindby by, Nordby, til Erik Nørby Sørensen, Fanø. Lodden fik matrikelbetegnelsen 5 ba Rindby by, Nordby. Bunkeren er beliggende på denne ejendom. I forbindelse med udstykningen af ejendommen afgav Naturfredningsrådet den 7. januar 1971 en udtalelse i sagen. Det hedder blandt i udtalelsen:

.... " I sagen om udstykning af et areal inden for det fredede område Skrånbjerge forudsætter rådet, at kendelsen af 10. juni 1949 punktlig overholdes af den nye ejer, men at det i forbindelse med udstykninssagen bør præciseres overfor ham, at der ikke på ejendommen må opføres bygninger af nogen art eller anbringes andre indretninger på denne, ligesom der ikke må foretages afgravning eller beplantning. Det medfører bl.a., at

ejeren ikke må indrette hochsitz jagtgrave eller lignende
".....

Fredningsnævnet godkendte i en skrivelse af 3. februar 1971 udstykningen af ejendommen på vilkår, at der ikke måtte opføres bygninger af nogen art på ejendommen, anbringes andre lignende indretninger på den, at der ikke måtte foretages afgravninger eller beplantninger, indrettes hochsitz, jagtgrave eller lignende. Der blev herefter den 13. februar 1971 tinglyst en ubebyggelighedsdeklaration med et hertil svarende indhold på den udstykkede ejendom.

I forbindelse med den tinglysningsmæssige berigtigelse af udstykningssagen blev Overfredningsnævnets kendelse, der tillige omfattede det udstykkede areal, overført til den nyudstykkede ejendoms blad i tingbogen.

I 1981 afhændede Nørby Sørensen ejendommen til Jørgen Toft Kristensen, Fanø.

Andragerne erhvervede ejendommen i 1984. Efter erhvervelsen opførte de uden dispensation hertil fra fredningsnævnet en tilbygning til huset på det fundament, som Svend Åge Iversen havde støbt i sin tid.

Den 8. maj 1995 ansøgte andragerne Ribe Amt, Natur - og planafdelingen, om tilladelse i medfør af planloven til at opføre to tilbygninger på ialt 10 kvadratmeter til sommerhuset. Tilbygningene skulle indrettes til henholdsvis køkken og badeværelse.

I en skrivelse af 15. august 1995 meddelte Ribe Amt, Natur - og planafdelingen andragerne afslag på deres ansøgning. Natur - og planafdelingen har i skrivelsen begrundet afslaget med, at sommerhuset er beliggende i et fredet område, et særligt beskyttelsesområde (EF - fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområde) og et værdifuldt kystlandskab, at der består en særlig natur - og landskabsmæssig interesse i en restriktiv

administration på Halen, og endelig at det bestående sommerhus formentlig er delvis ulovligt i henhold til fredningskendelsen og ubebyggelighedsklausulen, der blev tinglyst på ejendommen i forbindelse med udstykningen af matr. nr. 5 Rindby by, Nordby. Natur - og planafdelingen har tilføjet, at tilbygningen vil kræve, at dele af klittoppen fjernes, hvorved sommerhuset vil blive mere synligt i det i øvrigt stort set ubebyggede område.

I en redegørelse, der var vedlagt skrivelsen, har plankontoret blandt andet beskrevet sommerhuset således:

...." Bebyggelsen på ejendommen består af et sommerhus på ca. 22 kvadratmeter og et udhus på knap 7 kvadratmeter. Sommerhuset er indrettet i en ombygget og udvidet bunker fra besættelsestiden. Det fremgår af Fanø Kommunes optegnelser og fotos fra 1978, at der dengang var tale om et byggeri, der var indbygget i klitten, og som var på godt 15 kvadratmeter.

Plankontoret har den 30. juli 1995 fotograferet og besigtiget ejendommen. Det blev konstateret, at der er foretaget ombygninger og tilbygninger, siden Fanø Kommune registrering blev foretaget. Byggeriet er blevet udvidet, væggene er blevet forhøjet, og tagkonstruktionen er ændret til sadeltag, der rager op over klittoppen.

Udhuset på ejendommen er indrettet i en anden bunker ca. 25 - 30 m fra sommerhuset.

Omkring sommerhuset og udhuset er der foretaget småreguleringer mv. (bl.a. stier, udeplads med bord, bænke og vandpumpe). Der er ikke foretaget beplantning på ejendommen.

Anvendelsen af bunkeren til sommerhus og de foretagne til - og ombygninger ses hverken at være godkendt af amtet efter by - og landzoneloven/planloven eller af Fredningsnævnet efter naturfredningsloven/naturbeskyttelsesloven (dispensation fra fredning, jf. nedenfor).

Den 5. juni 1995 modtog amtet en ansøgning om landzone-tilladelse til tilbygning med i alt ca. 11 kvadratmeter til brug som køkken samt toilet/bad, således at bygningskårene bliver bedre, og man kan få tidssvarende toilet - og køkkenforhold. Byggeriet vil kræve, at dele af klittoppen fjernes.

Fanø kommune anbefalede en landzonetilladelse til det ansøgte og begrundede indstillingen med amtets og kommunens fælles retningslinjer for landzoneadministrationen for Fanø ".....

I retningslinjerne for landzoneadministrationen på Fanø, der er godkendt af Fanø kommunes udvalg for teknik & miljø den 19. januar 1993 og af amtets udvalg for teknik & miljø den 25. februar 1993 hedder det i punkt 3.1.4:

" Tilbygning: Der kan efter nærmere vurdering gives tilladelse til en beskeden tilbygning til eksisterende, lovlige sommerhuse til brug for udvidelse/forbedringer af køkken og/eller toilet - og badefaciliteter, d.v.s. i praksis en tilbygning på højst omkring 10 kvadratmeter.

I den nærmere vurdering skal indgå, at tilbygningen ikke må ændre væsentligt på husets standard og dermed på dets anvendelsesmuligheder.

Tilladelse til tilbygning til sommerhuse gives dog ikke, hvis det samlede byggeri på grund af beliggenhed eller udformning vil virke mere skæmmende eller dominerende i landskabet end det eksisterende byggeri. Tilladelse gives heller ikke i områder, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens beskyttelsesbestemmelser eller af en fredning, og hvor en dispensation fra et generelt forbud i naturbeskyttelsesloven ikke bør gives, eller dispensation fra den eventuelle fredning ikke indstilles givet.

.....

Note: Der kræves ikke landzonetilladelse til tilbygninger, der efter bygningsreglementet for småhuse er fritaget for krav om byggetilladelse jf. de generelle retningslinjer "

I de generelle retningslinier hedder det blandt andet:

" 2. Forholdet til byggelovgivningen

I henhold til planlovens § 36, stk. 1, nr. 7, kræver byggeri, der efter bygningsreglementet for småhuse er fritaget fra krav om byggetilladelse, og som ikke medfører oprettelse af ny bolig (herunder ferieboliger mv.) ikke landzonetilladelse.

Dette indebærer, at følgende byggearbejder under nævnte forudsætning ikke kræver landzonetilladelse:

- Ombygning og andre forandringer, hvis etagearealet ikke forøges.
- Indtil 2 småbygninger på højst 10 kvadratmeter.
- garager, carporte, udhuse, drivhuse og tilbygninger til disse, hvis de samlede arealer ikke overstiger 50 kvadratmeter.
- Overdækkede åbne terrasser på op til 50 kvadratmeter.
- Åbne terrasser, hegsmure og havepejse samt tagantenner, som ikke er mere end 5,5 m overtagfladen "

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde fredag den 9. februar 1996.

I mødet deltog topograf Jørgen Ellegaard, Ribe Amt, bygningskonstruktør Jan Jepsen, Fanø Kommune, og andragerne.

I fredningsnævnets forhandlingsprotokol er blandt andet følgende anført om forhandlingerne under mødet:

....." Leif Lassen oplyste, at der før anden verdenskrig lå en hytte på ejendommen matr. nr. 5 ba Rindby, Nordby. Hytten ejedes af Svend Åge Iversen, Fanø. Efter Danmarks besættelse afspærrede den tyske værnemagt området og fjernede i forbindelse med opførelsen af flere befæstningsanlæg i området blandt andet Svend Åge Iversens hytte. På Svend Åge Iversens ejendom blev der opført en ca. 6,6 kvadratmeter stor bunker. Andragerne har fået oplyst, at Svend Åge Iversen udvidede bunkeren med ca. 10,7 kvadratmeter kort tid efter området var blevet åbnet efter befrielsen. Efter det oplyste boede Svend Åge Iversen og hans kone i hytten hver sommer samt i jagtsæsonen. Svend Åge Iversen forberedte en yderligere udvidelse af hytten, og i den forbindelse gravede han en del sand bort vest/nordvest for hytten og støbte et fundament til de nye mure. Han fuldførte imidlertid ikke byggeriet og solgte ejendommen til Nørby Sørensen, Nordby, der videresolgte den til bagermester Jørgen Toft, Nordby. Andragerne købte ejendommen af Jørgen Toft den 1. december 1984. Hytten var meget forfalden på dette tidspunkt. I forbindelse med købet fortalte Jørgen Toft dem hyttens historie, herunder at Svend Åge Iversen havde støbt et fundament til en udvidelse af hytten mod vest/nordvest. Efter overtagelsen af ejendommen gik andragerne i gang med at renovere og istandsætte hytten og i forbindelse hermed udvidede de hytten med ca. 7,8 kvadratmeter, idet de fortsatte det byggeri, som Svend Åge Iversen havde påbegyndt i sin tid. I foråret 1995 ansøgte andragerne Ribe Amt om zonetilladelse til at udvide hytten med ialt 11,03 kvadratmeter, der skal anvendes til indretning af køkken og bad, idet de eksisterende køkken - og toiletforhold er ganske utidssvarende. Amtet meddelte dem afslag på ansøgningen. De har herefter indbragt afslaget for

Naturklagenævnet, der endnu ikke har truffet afgørelse i sagen. Andragerne fastholder ansøgningen om dispensation til lovliggørelse af den tilbygning, de lod opføre efter deres køb af ejendommen, og dispensationsansøgningen vedrørende den påtænkte tilbygning til køkken - og toiletfaciliteter.

Bygningskonstruktør Jan Jepsen oplyste, at Fanø Kommunes udvalg for teknik og miljø på et møde den 29. maj 1995 har behandlet andragerens ansøgning om tilladelse til at udvide hytten med ca. 11 kvadratmeter. På mødet besluttede udvalget at anbefale overfor Ribe Amt, der er zonemyndighed, at andragerens ansøgning imødekommes.

Topograf Jørgen Ellegaard oplyste, at andragerens planer om udvidelse af hytten kræver, at en del af klittoppen fjernes, hvorved hytten bliver mere synlig i det stort set ubebyggede område, der kaldes Halen. Fredningen af Skrånbjerge med omliggende arealer er en landskabsfredning, der skal sikre, at klitpartiet Skrånbjerge yderst på Halen kan bevares uden tilstandsændringer af nogen art. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det på de fredede arealer er forbudt at opføre bygninger af enhver art, som kan virke skæmmende, og at foretage afgravning af det naturlige jordsmon. Det er amtets opfattelse, at der knytter sig særlige natur - og landskabsmæssige interesser til området; fredningsbestemmelserne, der gælder for området, skal derfor administreres restriktivt. Uanset andragerens projekt til udvidelse af hytten forbedrer de sanitære forhold på stedet, vurderer amtet, at byggeriet vil medføre et så voldsomt indgreb i naturen, at fredningsnævnet bør meddele andragerne afslag på deres ansøgning om dispensation til udvidelse af hytten. Amtet vil på den anden side ikke modsætte sig, at andragerne indretter køkken - og badefaciliteter inden for de bestående bygningsmæssige rammer. Amtet anmoder samtidig fredningsnævnet om at tage stilling til lovligheden af det bestående byggeri.

Bygningskonstruktør Jan Jepsen oplyste, at hytten ligger neden for Skrånbjerge og tilføjede, at Fanø kommune har be-

handlet to tilsvarende sager, hvor myndighederne har meddelt de fornødne tilladelser til udvidelse af bestående huse.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse af hytten og dens omgivelser ".....

Ved besigtigelsen konstateredes det, at bunkeren med den tilbygning, Svend Åge Ivesen opførte efter krigen, og den tilbygning, andragerne opførte efter købet af ejendommen, er delvis nedgravet i en klit og næsten ikke synlig i terrænet. I øvrigt kunne fredningsnævnet tiltræde amtets beskrivelse af sommerhuset.

Fredningsnævnets afgørelse:.

Fredningen af Skrånbjerge med omliggende arealer er en landskabsfredning, der skal sikre, at klitpartiet Skrånbjergene yderst på Halen kan bevares uden tilstandsændringer. For at nå dette mål er de fredede arealer pålagt en række rådighedsindskrænkninger, som fremgår af den fredningsservitut, som Overfredningsnævnet formulerede i nævnets kendelse, afsagt den 10. oktober 1949. Fredningsservitutten må forstås således, at der gælder et ufravigeligt forbud mod enhver form for bebyggelse på Skrånbjergene, medens der, for så vidt angår arealet nedenfor Skrånbjergene, kan dispenseres fra bestemmelserne i fredningsservitutten.

Efter de fremkomne oplysninger må nævnet lægge til grund, at der på stedet, hvor byggeriet nu findes på matr. nr. 5 ba Rindby, Nordby, allerede før anden verdenskrig fandtes en hytte. Under krigen opførte de tyske besættelsesstyrker en bunkers på stedet, og det må antages, at hytten er blevet fjernet. Med den nævnte bunkers som basis blev der efter krigen af en tidligere ejer foretaget en udvidelse af bunkersarealet, således at byggeriet igen kunne anvendes som hytte. Denne udvidelse er muligvis sket før fredningen blev iværksat i 1949. Fredningssagen ses ikke at indeholde noget om byggeri på stedet.

Fredningsnævnet kan således ikke se bort fra, at der upå-
talt af myndighederne har været en hytte på stedet før krigen,
som er genopført efter krigen og muligvis udvidet før frednin-
gen af området i 1949.

Den af de nuværende ejere opførte tilbygning, der er opført
i 1984, må efter det oplyste anses som ulovlig, idet der ikke
er indhentet fredningsmyndighedernes tilladelse til at opføre
tilbygningen.

Særligt for så vidt angår indholdet af den særlige deklara-
tion, der blev pålagt ejendommen i forbindelse med udstykning-
en, bemærkes, at nævnet ikke finder, at dispensationsadgangen
bør anses for snævrere end indholdet af fredningskendelsen an-
giver.

Under de foreliggende omstændigheder finder fredningsnæv-
net, at der ikke er afgørende fredningsmæssige hensyn, der ta-
ler imod, at der meddeles Anne Lise og Leif Lassen dis-
pensation i medfør af naturbeskyttelsesloven § 50 til at bibe-
holde de to tidligere opførte tilbygninger til sommerhuset
samt til at opføre to tilbygninger på ialt 11 kvadratmeter til
henholdsvis køkken og toilet/bad på vilkår,

at de to tilbygninger opføres i overensstemmelse med de
tegninger, der er forelagt nævnet,

at såvel taget på den eksisterende hytte, som på de to
tilbygninger tækkes med græstørv,

at terrænet omkring det eksisterende sommerhus og de
nye tilbygninger reableres til niveau, når bygge -
riet er afsluttet, og

at terrænet, de steder hvor andragerne har foretaget
afgravninger reableres efter amtets anvisninger.

J. nr. 16/95

Klagevejledning:

Fredningsnævnets afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Naturklagenævnet, Vermundsgade 38 b, 2300 København Ø, af andragerne, Ribe Amt, Fanø Kommune, Danmarks Natyrfredningsforening, Skov- og naturstyrelsen, lokale foreninger og lignende, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, jfr. herved bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens kapitel 12.

Klage indgives til fredningsnævnet, der videresender sagen til Naturklagenævnet.

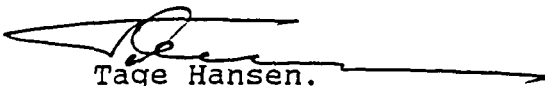
Projektet må derfor ikke påbegyndes inden klagefristens udløb.

Såfremt en klage er indgivet, må nævnets godkendelse ikke udnyttes, førend sagen er færdigbehandlet af Naturklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Fredningsnævnet for Ribe Amts Fredningskreds.

Esbjerg, den 19. april 1996.

Tage Hansen.

Skov- og Naturstyrelsen

8. kontor

Haraldsgade 53

2100 København Ø.

FREDNINGSNÆVNET,
FOR
RIBE AMT

11 DEC. 2001

Rolfsgade 94 - 96,
6700 Esbjerg.

Tlf. 7913 6677

Dato: 10. dec. 2001.

J.nr. 15/2000.

Med et brev af 22. juni 2000 fra Ribe amt, Plan- og landskabsafdelingen, modtog fredningsnævnet en ansøgning fra Fanø Jagtforening om dispensation til at opføre en jagtthytte på ejendommen matr. nr. 13 bz Rindby by, Nordby, til erstatning for jagtforeningens gamle jagtthytte, som ligeledes lå på ejendommen, men var blevet ødelagt under orkanen den 3. december 1999. Arealet, hvorpå jagtthytten ønskes opført, ligger i Skrånbjerg, som blev fredet ved overfredningsnævnets kendelse af 10. oktober 1949 om fredning af Skrånbjerg med omliggende arealer. Det fremgår af overfredningsnævnets kendelse, at det er forbudt at opføre bygninger af enhver art på de fredede arealer, hvorfor opførelsen af jagtthytten kræver, at fredningsnævnet meddeler dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 til projektets gennemførelse.

Fredningsnævnet besigtigede den 25. august 2000 den ødelagte jagtthytte og det areal, hvorpå jagtforeningen oprindeligt ønskede at opføre jagtthytten. På baggrund af drøftelserne under besigtigelsen og efterfølgende forhandlinger mellem amtet, kommunen, naturfredningsforeningen og jagtforeningen har jagtforeningen med samtykke fra de to myndigheder og naturfredningsforeningen foreslået jagtthytten opført på et areal syd for hjulsporet ud til den gamle jagtthytte og cirka 20 meter nordnordvest for bunkeren syd for hjulsporet. Fredningsnævnet har besluttet at meddele Fanø Jagtforening dispensation til at opføre jagtthytten på dette sted på de vilkår, der fremgår af afsnittet "Fredningsnævnets afgørelse", det vedhæftede kort og skitsen med beskrivelse af materialerne til hytten.

Baggrunden for sagen:

Ved overfredningsnævnets kendelse af 10. oktober 1949 blev Skrånbjerg med omliggende arealer, herunder matr. nr. 13 a Rindby by, Nordby, hvorfra matr. nr. 13 bz smst. senere er udstykket, fredet. I fredningsnævnets kendelse, der med mindre ændringer blev stadfæstet af overfredningsnævnet, hedder det blandt andet om baggrunden for fredningen af Skrånbjerg:

"....."

Da den omspurgte fredning maa anses som ønskelig af æstetisk-landskabelige hensyn vil det heromhandlede areal af matr. nr. 5 a og 13 a Rindby og Nørby byer, Nordby sogn, som er beliggende ved Aanbjerg eller Skraanbjerg være

at fredes som nedenfor anført".

I fredningsbestemmelserne for det fredede område hedder det blandt andet:

"1. Areal et fredes saaledes, at tilstanden paa det ikke maa forandres, men det skal udelukkende kunne udnyttes paa samme maade som hidtil.

Det er herefter bl.a. forbudt

- a. at opføre bygninger af enhver art, herunder boder og skure, eller at anbringe indretninger, som kan virke skæmmende, derunder ledningsmaster o.l.
- b. at foretage afgravning eller paafyldning af det naturlige jordsmon eller at henkaste affald på arealet,
- c. at foretage beplantning af arealét.

2. Overfredningsnævnet kan gøre undtagelser fra foranstaaende bestemmelser forsaavidt angaar arealet nedenfor højene ("Skraanbjerge")....."

Fanø Jagtforening opførte for en årrække siden en 21,42 m² stor jagthytte nedenfor Skrånbjerge på nordvestsiden af Halen og helt ud mod Næs Søjord. Jagthyttten blev svært beskadiget under orkanen den 3. december 1999, og samtidig skyllede stormfloden hytten fri på alle sider, så den stod i kystlinien ud mod vigen. Det ville derfor være umuligt at genopføre en jagthytte på dette sted. Fanø Jagtforening ansøgte den 1. marts 2000 om zonetilladelse til at opføre en ny jagthytte, men på et andet areal end der, hvor den ødelagte jagthytte havde ligget.

Fanø kommunes udvalg for teknik og miljø behandlede sagen på udvalgets møde den 17. april 2000. Det fremgår blandt andet af indstillingen fra forvaltningen til udvalget, at jagtforeningen ville flytte hytten længere mod øst indenfor det fredede område, at ejendommen er omfattet af retningslinier for Landzoneadministrationen på Fanø, afsnit 3 under delafsnit 3.1.2., og at den ødelagt jagthytte var lovligt opført. Forvaltningen indstillede, at udvalget anbefalede overfor Ribe amt samt Skov - og naturstyrelsen, at jagtforeningens ansøgning blev imødekommet, fordi den ødelagte jagthytte var lovlig opført, samt at den nye jagthytte skulle indpasses i det omgivende terræn.

I "Retningslinier til landzoneadministration på Fanø" punkt 3 "Sommerhuse mv." hedder det i punkt 3.2.2. om genopførelse af jagthytter, skure og lignende:

"Der gives normalt landzonetilladelse til at genopføre en eksisterende, lovlig jagthytte eller lignende på samme betingelser som ved genopførelse af eksisterende, lovlige sommerhuse, se punkt 3.1.2.

Note: Hvis byggeriet efter bygningsreglementet for småhuse er fritaget for krav om byggetilladelse, og der ikke oprettes en ny bolig, er landzonetilladelse ikke påkrævet, jf. de generelle retningslinjer.

Det fremgår implicit, at det er en forudsætning for at opnå landzonetilladelse til genopførelse af en jagthytte eller lignende, at bygningen ikke henligger som en mere eller mindre uanven-

delig og værdiløs ruin. Ruiner søges fjernet efter reglerne i byggeloven jf. de generelle retningslinier."

I retningsliniernes punkt 3.1.2. hedder det blandt andet:

"Der gives normalt landzonetilladelse til at genopføre et eksisterende lovligt sommerhus, der er ødelagt på grund af brand, oversvømmelse eller lignende inden for de seneste ca. 2 år, inden ansøgning indgives. Det er normalt en forudsætning, at bygningen var i brug som sommerhus indtil dens ødelæggelse.

Hvis vedligeholdelse eller gennemgribende istandsættelse af et eksisterende, lovligt sommerhus vil være økonomisk urimelig eller uforvarselig, kan der - hvis særlige forhold taler for det - gives landzonetilladelse til at nedrive huset og opføre et nyt sommerhus på stedet, såfremt det eksisterende hus har været i brug, indtil ansøgningen om tilladelse indgives.

Ved landzonetilladelse til genopførelse af sommerhuse skal der normalt stilles betingelse om, at det nye hus

- anvendes til samme formål som det gamle,
- får højst samme etageareal som det gamle,
- får omtrent samme beliggenhed på grunden som det gamle og
- kan indpasses mindst lige så godt i naturen som det gamle."

Fanø kommunes udvalg for teknik - og miljø fremsendte ansøgningen om zonetilladelse til amtet med anbefaling af ansøgningen på de vilkår, som forvaltningen havde indstillet.

Amtet sendte sagen til fredningsnævnet den 22. juni 2000. I fremsendelsesbrevet har amtet indledningsvist anført, at jagtforeningen ansøger om tilladelse til at opføre en ny hytte

"et sted længere inde i landet. Der ønskes en principiel udtalelse, inden man går videre med planerne. Det eksisterende hus er ifølge BBR opført i 1950 og er på 21 m². På ejendommen er der yderligere et sommerhus på 13 m², som er opført i 1940.

Ejendommen ligger i kystnærhedszone, i værdifuldt kystlandskab og i særligt beskyttelsesområde. Ejendommen er endvidere klitfredet Hele ejendommen er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 - enten som hede, mose eller strandeng. Det eksisterende hus ligger på et areal, der er registreret som strandeng. En stor del af ejendommen ligger endvidere indenfor strandbeskyttelseslinjen.

Ejendommen er omfattet af en Overfredningsnævnets kendelse af 10. oktober 1949 vedrørende fredning af arealer af ejendommen matr. nr. 5a og 13a Rindby by, Nordby. Ifølge kendelsen må tilstanden af arealerne ikke forandres, og der må ikke opføres bygninger af nogen art, ske afgravning eller påfyldninger. Dog kan der gøres undtagelse fra fredningsbestemmelserne for så vidt an-

går arealet nedenfor højene Skråenbjerg.

Fredningsnævnet dispenserede i 1997 i en anden sag fra fredningen, således at 2 allerede opførte mindre tilbygninger til et lille sommerhus i området blev lovliggjort. Dispensationen blev stadfæstet af Naturklagenævnet.

Genopførelsen af et sommerhus, der er ødelagt ved stormflod/orkan, bør som udgangspunkt ske på samme sted som det ødelagte, særligt når der er tale om et område, hvor der er så mange naturbeskyttelseshensyn at tage, som på denne ejendom. Det vil imidlertid ikke være landskabeligt heldigt i denne sag, hvor genopførelse af huset samme sted endvidere vil betyde, at det vil være ekstra udsat ved højvande og nye stormfloder.

Det er muligt at dispensere fra fredningen på arealet nedenfor bakkepartiet Skråenbjerg, og amtet indstiller overfor fredningsnævnet, at der meddeles dispensation til, at der på ejendommen opføres et fritidshus af træ af samme størrelse og med samme taghældning som det eksisterende og således at taget tækkes med græstørv, og med en placering, som ud fra en konkret vurdering landskabeligt vil være mindst mulig uheldig....."

Fredningsnævnets behandling af sagen:

Efter modtagelsen af sagen bad fredningsnævnet jagtforeningen om at sende nævnet en skitse med beskrivelse af materiale- og farvevalget til jagthytten.

Med et brev af 11. juli 2000 sendte jagtforeningen fredningsnævnet en skitse til en hytte. I brevet oplyste jagtforeningen, at foreningen foreslog, at den nye hytte skulle opføres cirka 100 meter fra strandkanten. Det fremgår af den vedlagte skitse, at hytten skulle være 20 m² stor og bestå af to rum. I brevet oplyste jagtforeningen endvidere, at hytten skulle opføres i træ, og at der var mulighed for at lægge græstørv på taget.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse den 25. august 2000.

I besigtigelsen deltog for Fanø Jagtforening den tidligere formand Richard Olesen, bestyrelsesmedlemmerne Steen Egholm og Anders Lauridsen, for Danmarks Naturfredningsforening lokalkomiteemedlemmerne Hans Fischer Nielsen, Søren Vinding og Dorit Grytter, for Oxbøl Statsskovdistrikt skovfoged Svend Vodschou og opsynsmand Claus Pedersen, Fanø, samt for Ribe amt, Plan- og landskabsafdelingen, biolog Jens Vahl, fuldmægtig Gert Lomholt Andersen og kontorleder Anders Bjørnshave Hansen.

Der er anført følgende i fredningsnævnets forhandlingsprotokol om drøftelserne under besigtigelsen:

"Fredningsnævnets formand oplyste, at Ribe amt har orienteret fredningsnævnet om, at Fanø Jagtforenings jagthytte på den vestligste del af foreningens ejendom matr. nr. 13 bz Rindby, Nordby, blev ødelagt af orkanen den 3. december sidste år, og at jagtforeningen har ansøgt om zonetilladelse til at genopføre en jagthytte på ejendommen. Fredningsnævnets formand tilføjede, at det fremgår af ansøgningen om zonetilladelse, at jagthytten ikke kan genopføres på det sted, hvor den ødelagte jagthytte lå.

Fredningsnævnets formand oplyste endvidere, at blandt andet ejendommen matr. nr. 13 bz Rindby, Nordby, er fredet ved overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 10. oktober 1949. Det fremgår af fredningsbestemmelserne, at der ikke må opføres bygninger, herunder boder og skure, på de arealer, som er omfattet af kendelsen, medmindre fredningsnævnet giver dispensation herfor. Jagtforeningen kan derfor ikke gennemføre byggeriet, medmindre fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i overfredningsnævnets kendelse.

Richard Olesen oplyste, at Fanø Jagtforening ejer ejendommen matr. nr. 13 bz Rindby, Nordby, der er på cirka 18 ha. Vestligst på ejendommen og cirka 30 meter fra strandkanten ligger foreningens jagthytte på 21 m². Hytten har været udlejet til et af foreningens medlemmer på en 10-årig lejekontrakt. Hytten blev ødelagt under orkanen den 3. december sidste år og blev skyllet fri af stormfloden, der ledsagede orkanen. Det er ikke muligt at sætte hytten i stand. Det er foreningens plan at bygge en ny jagthytte på cirka 20 m² og leje den ud; det er kun foreningens medlemmer, som kan komme i betragtning som lejere. Den nye jagthytte kan på grund af orkanens og stormflodens ødelæggelse af kysten ikke genopføres på det sted, hvor den gamle hytte ligger.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse af den ødelagte jagthytte.

Richard Olesen oplyste, at jagtforeningen vil ansøge om dispensation til at genopføre den nye jagthytte på et højtliggende areal cirka 150 til 175 meter syd for det sted, hvor den ødelagte jagthytte ligger. Det er nødvendigt at vælge et byggefelt, der ligger højt i terrænet, for at undgå, at den nye hytte ødelægges af stormfloder, der med mellemrum hærger vestkysten.

Fredningsnævnet foretog besigtigelse af den påtænkte placering for den nye hytte.

Søren Vinding bemærkede, at det vil være overordentlig uheldigt at opføre en ny hytte på dette sted; hytten vil komme til at ligge på en klit og være synlig på lang afstand og skæmme omgivelserne. Richard Olesen har oplyst, at den gamle hytte har været udlejet på en 10-årig lejekontrakt. Det er ikke meningen, at den fredede del af Halen skal være sommerhusområde. Såfremt der skal opføres en hytte på det fredede areal til erstatning for den ødelagte hytte, bør fredningsnævnet præcisere, at der alene gives dispensation til at opføre en jagthytte, som kun må anvendes til jagtformål.

Richard Olesen anførte heroverfor, at jagtforeningen har overvejet at opføre den nye hytte på dette sted, fordi stedet næppe vil blive oversvømmet ved stormflod. Hytten skal erstatte den gamle hytte og udelukkende anvendes til jagtformål. Det vil sige, at foreningens medlemmer mod betaling af leje må benytte hytten til overnatning og som udgangspunkt for deres jagtture i området.

Søren Vinding fastholdt, at det vil være uheldigt at opføre en hytte på dette sted, men denne placering vil også stride mod formålet med fredningen af Ha-

len.

Fuldmægtig Gert Lomholt Andersen bemærkede, at det af de grunde, som Danmarks Naturfredningsforenings repræsentant har anført, vil være uheldigt at opføre en hytte på dette sted; hertil kommer imidlertid, at jagtforeningens medlemmer ikke kan komme ud til den nye hytte, medmindre der anlægges et hjulspor fra hjulsporet til Halen 24 gennem det følsomme klit- og hedeområde ud til den nye hytte; det vil også stride mod formålet med fredningen af Halen.

Biolog Jens Vahl tilføjede, at Halen ikke alene er fredet, men tillige EF-fuglebeskyttelsesområde og Ramsar-område; Ribe amt har i regionplanen for amtet udpeget Halen som et værdifuldt kystlandskab. Det er væsentligt at sikre, at de sårbare og landskabsmæssigt værdifulde områder i det åbne land på Fanø ikke påvirkes yderligere af uønsket byggeri. Fredningsnævnet bør derfor ikke meddele dispensation til et nyt byggeri på dette sted.

Richard Olesen bemærkede heroverfor, at det ikke kan undgås, at der vil komme et hjulspor frem til byggefeltet, og at jagtforeningens medlemmer vil parkere deres biler i umiddelbar nærhed af hytten. Den påtænkte placering er imidlertid ideel, fordi den nye hytte ikke vil være et oplagt mål for de tyve, der tidligere har begået indbrud i husene på Halen.

Skovfoged Svend Vodschou oplyste, at jagtforeningens forslag til genopførelse af hytten skal forelægges Skov- og naturstyrelsen til godkendelse, fordi hytten påtænkes opført inden for strandbeskyttelseslinjen. Han finder, at den foreslåede placering af hytten landskabeligt set er uheldig, fordi den vil blive overordenlig synlig i området.

Richard Olesen anførte, at jagtforeningen har overvejet som et alternativ at opføre den nye jagthytte nord for hjulsporet østnordøst for den ødelagte hytte. Stedet er ideelt, fordi det ligger højt, således at hytten ikke udsættes for oversvømmelse ved stormflod.

Fredningsnævnet besigtigede det alternative forslag til byggefelt.

Biolog Jens Vahl bemærkede, at denne placering ligeledes er uheldig. Adgang til en hytte på dette sted kræver, at der skal anlægges et hjulspor gennem et smukt kuperet klitlandskab, der ligeledes er EF-fuglebeskyttelsesområde og Ramsar-område; hjulsporet vil blive længere end det hjulspor, der skal anlægges til en hytte, opført syd for den ødelagte hytte. Amtet skal behandle en ansøgning om genopførelse af en jagthytte på jagtforeningens arealer. Amtet vil ikke dispensere fra bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven til et sådant byggeri, såfremt det samlede indgreb i naturen vil medføre en forringelse af naturtilstanden. Det er ikke muligt at argumentere for, at et byggeri på dette sted vil indebære et mindre indgreb i naturen.

Fischer Nielsen bemærkede, at det fremgår af overfredningsnævnets kendelse om fredning af arealerne på Halen, at der ikke må opføres bygninger i Skrån-

bjerge; det foreslåede sted ligger i Skrånbjerge, hvorfor Danmarks naturfredningsforening ikke kan acceptere et byggeri på dette sted.

Richard Olesen anførte heroverfor, at jagtforeningen på baggrund af de mødtes indsigelser vil foreslå, at foreningen søger om dispensation til at opføre hytten tæt på det eksisterende hjulspor og anviste herefter et byggefelt på en forhøjning i terrænet umiddelbart nord for hjulsporet.

Richard Olesen bemærkede, at såfremt fredningsnævnet kan give dispensation til at opføre en hytte på det højere liggende areal umiddelbart nord for hjulsporet, vil hytten være sikret i tilfælde af stormflod. Opførelsen af hytten på dette sted vil kun indebære et beskedent indgreb i landskabet og naturen.

Biolog Jens Vahl oplyste, at det er amtets indstilling, at der ikke bør opføres en ny hytte på det fredede areal; på den anden side har jagtforeningen naturligvis en forventning om, at foreningen kan få dispensation til at genopføre en hytte, fordi foreningen tidligere har haft en hytte på arealet. Såfremt amtet skal dispensere til et erstatningsbyggeri på Halen, skal nybygningen opføres på et sted, hvor indgrebet i naturen i forbindelse med byggeriet kan ske så skånsomt som overhovedet muligt. Jagtforeningen har foreslået tre alternative byggefelter; det sidste alternativ er på denne baggrund det mest optimale sted af de tre foreslåede steder, men amtet vil foreslå, at jagthytten opføres på det lavere liggende areal umiddelbart nedenfor det nu foreslåede byggefelt. Såfremt hytten placeres på dette sted, vil den komme til at ligge i umiddelbar nærhed af det eksisterende hjulspor, der kan benyttes af foreningens medlemmer, når de skal til og fra hytten; hytten vil tillige komme til at ligge i en lavning, så den er mindre synlig.

Richard Olesen anførte heroverfor, at det ikke kan udelukkes, at en hytte, der opføres på det sted, som amtet nu foreslår, kan blive oversvømmet ved ekstreme stormfloder, idet vandet kan løbe bag om klitterne. Det kan derfor blive nødvendigt at anlægge et sommerdige på det lave område mellem klitterne nord for byggefeltet, medmindre hytten opføres på en forhøjet sokkel.

Biolog Jens Vahl bemærkede, at anlæg af et sommerdige mellem klitterne nord for byggefeltet vil være et voldsomt og unaturligt indgreb i naturen; på denne baggrund vil det være mere skånsomt for omgivelserne at opføre hytten på en forhøjet sokkel.

Søren Vinding tilføjede, at såfremt jagtforeningen skal have tilladelse til at opføre en ny jagthytte på det fredede areal, vil naturfredningsforeningen foretrække, at hytten opføres på en forhøjet sokkel i lavningen umiddelbart nord for vejen frem for på et af de andre anviste steder; i så fald bør hjulsporet ud til den ødelagte hytte sløjges, så færdslen i området minimeres. Søren Vinding understregede, at naturfredningsforeningens bestyrelse ikke har drøftet, hvorvidt den vil protestere mod, at jagthytten opføres på det sted, som nu foreslås.

På forespørgsel fra fredningsnævnets formand oplyste Richard Olesen, at jagtforeningen på baggrund af drøftelserne på mødet i dag ansøger om dispensati-

on til at opføre jagthytten i lavningen nord for hjulsporet ud til Halevejen 24 og øst for klitten, der danner en barriere mod det flade område ud mod kysten og det sted, hvor den ødelagte hytter ligger, og således at jagthytten må opføres på en forhøjet sokkel.

Fredningsnævnets formand anmodede herefter jagtforeningen om at fremsende et detaljeret forslag til byggeriet med en nærmere beskrivelse af hyttens placering på det anviste sted og de materialer, som skal anvendes til hytten, samt farvevalget til materialerne.

Richard Olsen gav på jagtforeningens vegne tilsagn om at ville sende tegninger og beskrivelse af projektet til fredningsnævnet.

Fredningsnævnets formand oplyste, at fredningsnævnet vil sende tegningerne til og beskrivelsen af projektet til amtet, kommunen og naturfredningsforeningen med anmodning om en udtalelse, inden nævnet træffer afgørelse i sagen."

Den 20. september 2000 sendte jagtforeningen herefter et kort med angivelse af den placering af jagthytten, der blev aftalt på mødet, samt tegninger med beskrivelse af materialerne til hytten. Det fremgår af tegningerne, at jagthytten måler 5 x 4 meter, at den skal opføres på en sokkel, der føres minimum 90 centimeter under terræn og afsluttes foroven med letbetonblokke, at ydervæggene beklædes med trykimprægnerede fyrtræsbrædder, at døre og vinduer udføres i vacuumimprægneret fyr, og at der skal lægges sort pap på taget. I følgebrevet oplyste jagtforeningen, at jagthytten skal males i en farve, så hytten "falder mest muligt sammen med omgivelserne".

I et brev af 9. november 2000 til fredningsnævnet har amtet anført, at

"I brev af 22. juni 2000 indstiller amtet, at der i denne særlige situation, hvor den hidtidige jagtbytte er ødelagt af storm, meddeles dispensation fra Overfredningsnævnets kendelse af 10. oktober 1949 vedrørende fredning af arealer af ejendommen matr. nr. 5 a og 13 a Rindby By, Nordby, til at opføre et fritidshus af træ af samme størrelse (19 m²) og med samme taghældning som det eksisterende og således at taget tækkes med græstørv, og med en placering, som ud fra en konkret vurdering landskabeligt vil være mindst muligt uheldig.

Det fremgår af det fremsendte tegningsmateriale, at der søges om tilladelse/dispensation til at opføre et 20 m² stort hus af træ og med sort tagpap som tagbeklædning.

Amtet skal til det fremsendte materiale bemærke følgende:

Placering af det nye hus er angivet på et medsendt matrikelkort. Amtet kan ikke med sikkerhed udtale sig om, hvorvidt markeringen viser det sted, som blev aftalt ved besigtigelsen med Fredningsnævnet. Ribe Amt vil derfor gerne være med ved afsætning af grunden i marken, så det sikres, at huset placeres på det aftalte sted ud mod markvejen.

Tegningsmaterialet viser, at huset får en sokkelhøjde, så det ligger i niveau med det omgivende terræn. Såfremt huset ikke får normal sokkelhøjde, ønsker

amtet at få lejlighed til at vurdere husets landskabelige påvirkning.

Amtet foreslår at der stilles krav om, at det eksisterende og nu delvist ødelagte sommerhus fjernes samtidig med opførelsen af det nye hus, og at vejen fra det nye hus ned til det eksisterende hus nedlægges. Det stykke vej bliver i forbindelse med opførelse af det nye hus overflødigt og vil, såfremt det får lov at henligge ubenyttet, til en vis grad kompensere for indgrebet i det § 3-beskyttede hedeareal ved opførelse af det nye hus.

Amtet vil ikke være indstillet på at tillade andre anlægsarbejder end opførelse af selve huset, dvs. indgreb i hedeområdet for at etablere terrasse, parkeringsplads eller udvidelser/omlægning af tilkørselsforholdene. I forbindelse med opførelse af huset skal arbejdet tilrettelægges således, at der ikke sker varige skader på omgivelserne, og overskydende opgravet materiale fra udgravning af fundamentet skal fjernes (køres bort) og må ikke spredes ud på det § 3-beskyttede område.

Amtet kan i øvrigt acceptere, at der opføres et hus af den størrelse og det udseende, som fremgår af tegningsmaterialet, idet der dog bør stilles krav om, at husets ydervægge holdes i sort eller en afdæmpet, mørk grøn eller brun farve og taget bør være tækket med græstøv....."

I et brev af 27. november 2000 har Fanø kommune oplyst, at kommunen ikke har nogen bemærkninger hverken til jagthyttens placering eller projektet i øvrigt.

I et brev af 18. december 2000 til fredningsnævnet har Danmarks Naturfredningsforening anført:

"Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomite på Fanø har ikke nogen indvendinger mod det foreslåede hus, såfremt der anvendes en dæmpet grågrøn farve på vægge og taget forsynes med gråsort tagpap alternativt græs, hvis det kan lade sig gøre.

Lokalkomiteen finder, at det ud fra det fremsendte kortmateriale er ret vanskeligt, at sige om huset er placeret på det aftalte sted. Hvis der ikke findes bedre kortmateriale, kunne det være en løsning, at få en landinspektør til at afsætte stedet i terrænet eller på et luftfoto. Vi tager gerne ud og godkender en evt. afmærkning i terrænet.

Når Fredningsnævnets afgørelse foreligger vil lokalkomiteen fremsende sagen til DN's hovedkontor til endelig godkendelse."

På baggrund af udtalelserne fra amtet og Danmarks Naturfredningsforening anmodede fredningsnævnet jagtforeningen om sammen med amtet at afsætte hytten i terrænet, så det sikredes, at den blev opført på det aftalte sted, såfremt betingelserne for at meddele jagtforeningen dispensation til byggeriet i øvrigt var opfyldte.

Repræsentanter fra amtet, kommunen, Danmarks Naturfredningsforening og jagtforeningen afholdt herefter møde den 9. april 2001 om hyttens placering.

I et brev af 19. april 2001 til fredningsnævnet har amtet oplyst:

".....

Amtet har den 9. april 2001 sammen med repræsentanter for Fanø Kommune, Danmarks Naturfredningsforening og Fanø Jagtforening besigtiget ejendommen. Repræsentanterne for jagtforeningen oplyste, at man efter besigtigelsen med Fredningsnævnet var blevet opmærksom på, at ejendommens skel forløber sydligere end hidtil antaget, hvilket gør en placering syd for vejen over ejendommen mulig. Jagthytten søges derfor placeret umiddelbart syd for vejen, lige mellem denne og en bunker, som ligger ca. 20 m syd for vejen. Der var enighed mellem repræsentanterne fra kommunen, jagtforeningen, Danmarks Naturfredningsforening og amtet om, at denne placering landskabeligt er betydeligt bedre end den placering, der blev aftalt under besigtigelsen med Fredningsnævnet, idet man herved i højere grad trækker byggeriet væk fra det åbne landskab og opfører det i tilknytning til allerede eksisterende byggeri (bunkeren). Placeringen blev markeret med en pæl.

Amtet indstiller derfor, at der dispenseres fra Overfredningsnævnets kendelse af 10. oktober 1949 til at opføre et fritidshus (som beskrevet i tegningsmaterialet med jagtforeningens brev af 20. september 2000) syd for vejen over ejendommen, mellem denne og bunkeren, som markeret med en pæl. Den endelige afsætning bør ske efter aftale med Fanø Kommune. Husets sokkel må ikke hæves i forhold til det omgivende terræn. Der henvises i øvrigt til amtets breve af 22. juni 2000 og 9. november 2000 med de derinævnte indstillinger.

Det blev under besigtigelsen nævnt, at det på grund af den udsatte placering kan være vanskeligt at vedligeholde et tag tækket med græstørv det pågældende sted. Græstørv vil efter amtets opfattelse falde bedst ind i det omgivende terræn, men sort tagpap kan være en acceptabel løsning og anvendes af mange af sommerhusene i området.

Der vedlægges kort 1:2.000, der viser den placering, der blev aftalt ved besigtigelsen den 9. april, kopi af kort fra Overfredningsnævnets kendelse, hvor placeringen er markeret med et rødt kryds samt fotos, hvor markeringspælen er vist med en hvid pil....."

Fredningsnævnets afgørelse:

Fanø Jagtforenings hytte på nordvestsiden af Halen ud mod Næs Søjord er lovlig opført og blev ødelagt under orkanen, så hytten ikke vil kunne sættes i stand. Det areal, hvorpå hytten er opført, er mere eller mindre skyllet i havet, så en ny hytte ikke kan genopføres på det sted, hvor resterne af den ødelagte hytte står. Såfremt jagtforeningen skal have dispensation til at opføre en ny hytte, skal dette byggeri derfor ske et andet sted på det fredede areal.

Uanset ordlyden af fredningsbestemmelserne udelukker byggeri i Skrånbjerg, hjemler naturbeskyttelseslovens § 50 adgang til at dispensere fra fredningsbestemmelserne, så-

fremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Fanø Jagtforening, Ribe Amt, Fanø Kommune og Danmarks Naturfredningsforening har efter fredningsnævnets besigtigelse af det fredede areal drøftet placeringen af en ny hytte og er enige om, at hytten bør opføres syd for hjulsporet ud til den gamle hytte og midt mellem bunkeren, der ligger cirka 20 meter syd hjulsporet, og hjulsporet. Denne placering er efter det oplyste landskabeligt betydeligt bedre end den endelige placering, der blev foreslået under nævnets besigtigelsesforretning, fordi hytten trækkes væk fra det åbne landskab og opføres i tilknytning til et allerede eksisterende byggeri.

I betragtning af, at der er tale om en beskeden hytte, der skal erstatte en ødelagt hytte, som lå markant og synligt i landskabet, og som ikke vil ændre områdets karakter på grund af den nye hyttes beliggenhed inde i klitterne, ses der ikke ud fra formålet med fredningen at kunne anføres afgørende indvendinger mod det ansøgte. Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50 Fanø Jagtforening dispensation fra fredningsbestemmelserne til at opføre en ny jagthytte på det sted, der er beskrevet i Ribe Amts brev af 19. april 2000 til fredningsnævnet, det kort og den skitse med beskrivelse af hytten, som er vedhæftet denne afgørelse, på følgende vilkår

at Fanø Jagtforening drager omsorg for, at den ødelagte hytte, andre bygningsrester og hyttens fundament fjernes, at jordarealet, hvor hytten har ligget, bearbejdes, så naturligt terræn genskabes,

at Fanø Jagtforening efter amtets anvisninger drager omsorg for, at hjulsporet ud til tomten sløjfes,

at den nye jagthytte ikke må opføres på et forhøjet fundament,

at materialet fra udgravningen til fundamentet og andet overskydende materiale køres bort og deponeres udenfor det fredede område,

at hyttens ydervægge males i en grågrøn farve, og taget udføres i gråsort tagpap og om muligt tækkes med tørv,

at der ikke må etableres terrasse til eller ved hytten eller anlægges parkeringsplads ved hytten eller på et andet sted i det fredede område,

at adgangen til hytten skal ske ad det eksisterende hjulspor, og at disse tilkørsforhold ikke må ændres eller udvides,

at der ikke i forbindelse med opførelsen af hytten må ske varige skader på omgivelserne,

at terrænet skal reableres efter byggeriets afslutning,

og

at hytten alene må benyttes til kortvarige ophold i forbindelse med jagtforeningens aktiviteter og formål, hvorfor hytten ikke må udlejes eller stilles til rådighed for jagtforeningens medlemmer eller andre, så hyttens status som jagthytte ændres til andet formål - for eksempel til fritidsbolig.

Klagevejledning:

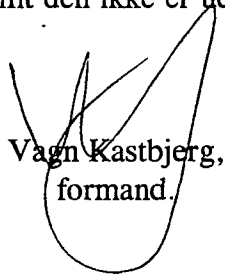
Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for naturklagenævnet, Frederiksborggade 15, 1360 København K, af Fanø Jagtforening, Fanø kommune, Ribe amtskommune, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Skov- og naturstyrelsen, lokale foreninger og andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til naturklagenævnet.

Anlægsarbejdet må derfor ikke sættes i gang, før klagefristen er udløbet.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før klagen er færdigbehandlet, og afgørelsen stadfæstet af naturklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Vagn Kastbjerg,
formand.

Skov- og Naturstyrelsen

1. kontor

Haraldsgade 53

2100 København Ø.

Fredningsnævnet for Syddjylland Sydlig del

Naturstyrelsen
Haraldsgade 58
2100 København Ø.

Dokken 1
6700 Esbjerg
Åbent 08.30-15.00
Tlf. 79 13 66 77
Fax 75 13 69 69
Email.esbjerg@domstol.dk
www.domstol.dk/esbjerg
SE-nr. 50 03 28 17

10. februar 2011
Fredningssag 37/2010

J. nr.: 37/2010: Ansøgning fra Fanø Jagtforening om dispensation til at foretage afbrænding af vegetation på Skrånbjerge, Fanø.

Fredningsnævnet har den 19. juli 2010 modtaget en ansøgning, fremsendt af Esbjerg Kommune, fra Fanø Jagtforening om dispensation til at afbrænde vegetationen på Skrånbjerge, Fanø.

Ansøgningen vedrører ejendommen matr. nr. 13 bz Rindby, Nordby, beliggende ved Halevejen, Nordby, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 10. oktober 1949 om fredning af arealer på ejendommene matr. nr. 5 a og 13 a Rindby og Nørby byer, hvorfra ejendommen matr. nr. 13 bz smst. er udstykket.

Det fremgår blandt andet af Overfredningsnævnets kendelse, at ejendommen fredes således, ”at tilstanden paa” arealet ”ikke maa forandres, men maa udelukkende benyttes paa samme maade som hidtil”.

Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation, såfremt vegetationen på Skrånbjerge skal afbrændes.

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde den 2. februar 2011, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

Fredningsnævnet har besluttet at meddele Fanø Jagtforening dispensation til at afbrænde vegetationen på Skrånbjerge på de vilkår, der fremgår under afsnittet ”Fredningsnævnets afgørelse”.

Sagens baggrund

Skrånbjerge, der ligger på halvøen Halen, blev fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 10. oktober 1949 om fredning af arealer på ejendommene matr. nr. 5 a og 13 a Rindby og Nørby byer.

Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse, at det fredede areal

”er beliggende paa den syd for Nordby mod øst udgaaende halvø eller landtunge ”Halen” kaldet, og en del af terrænet hæver sig fra de ellers flade, lave enge i et

græsbevokset ret højt klitparti kaldet Aanbjerge eller Skraanbjerge, der ikke mindst fra søen er af smuk landskabelig virkning...”

Overfredningsnævnet har fastsat blandt andet følgende fredningsbestemmelse for det fredede område:

”Arealet fredes saaledes, at tilstanden paa det ikke maa forandres, men det skal udelukkende kunne benyttes paa samme maade som hidtil.

Det er herefter bl.a. forbudt

1. at opføre bygninger af enhver art, herunder boder og skure, eller at anbringe indretninger, som kan virke skæmmende, der under ledningsmaster o.l.
2. at foretage afgravning eller paafyldning af det naturlige jordsmon eller at henkaste affald paa arealet
3. at foretage beplantning af arealet...”

I et brev af 30. juni 2010 til Esbjerg Kommune har Fanø Jagtforening ansøgt om tilladelse til som led i naturpleje af ejendommen matr. nr. 13 bz Rindby, Nordby - beliggende på Skrånbjerge - at foretage lyngafbrænding i foråret 2011. Jagtforeningen anfører i brevet, at naturplejen vil blive udført i samarbejde med medarbejdere fra Skov- og Naturstyrelsen Blåvandshuk, som har den nødvendige ekspertise på området, således at arbejdet kan gennemføres forsvarligt.

Esbjerg Kommune videresendte med brev af 16. juli 2010 ansøgningen til Fredningsnævnet.

I brevet har kommunen anført:

”Vedr. afbrænding af vegetation i fredet område på Fanø

Esbjerg kommune har d. 30. juni 2010 fra Fanø Jagtforening, Bavnevej 24, 6720 Fanø modtaget en ansøgning om naturpleje ved afbrænding af hedelyng-vegetation på matr. nr. 13bz, Rindby By, Nordby.

Matriklen omfattes af fredning af 10. oktober 1949 (”Skrånbjergfredningen”). Fredningens overordnede formål er, at tilstanden på arealet ikke må forandres. Kendelsen rummer intet direkte forbud mod afbrænding.

Esbjerg Kommune ønsker derfor Fredningsnævnets vurdering af, hvorvidt afbrændingen er i overensstemmelse med fredningens formål.

På stedet findes andre administrative bindinger, bl.a. internationale naturbeskyttelsesområder og arealer vejledende registreret som naturbeskyttede. Esbjerg Kommune har endnu ikke taget stilling til om kommunen vil meddele tilladelse efter lovgivning på egne myndighedsområder...

Esbjerg Kommune har på Fredningsnævnets forespørgsel oplyst følgende i brev af 23. august 2010:

”...

Fanø Jagtforening har i brev af 30. juni 2010 søgt Esbjerg Kommune om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til afbrænding af et hedeareal på matr.nr. 13bz, Rindby By, Nordby. Foreningen ønsker som led i naturpleje af området at foretage lyngafbrænding i foråret 2011. Afbrændingen vil blive foretaget af Skov- og Naturstyrelsen, Blåvandshuk. Matriklen har et areal på ca. 18,6 ha.

Matr.nr. 13bz, Rindby By, Nordby, ligger inden for fredningen af Skrånbjerg, Overfredningsnævnets afgørelse af 10. oktober 1949. Området blev fredet af æstetisk-landskabelige hensyn, og i fredningskendelsen står at; ”Arealet fredes således, at tilstanden på det ikke må forandres, men det skal udelukkende kunne udnyttes på samme måde som hidtil.” Det præciseres herefter, at det bl.a. er forbudt at opføre bygninger, foretage afgravning eller påfyldning af jord eller tilplante.

Det står ikke klart for kommunen, hvorvidt afbrændingen kræver en dispensation fra fredningen, og kommunen anmoder derfor at Fredningsnævnet om at tage stilling til dette.

Ved afbrænding af arealet vil der være tale om en tilstandsændring jf. naturbeskyttelseslovens § 3. Tilstandsændringen sker dog netop for netop at bevare området som det hidtil har fremstået, og overordnet set vil tilstanden derfor ikke ændres. Endvidere må man antage, at der historisk er blevet foretaget afbrændinger af området for at sikre føde til græssende dyr.

Kommunens vurdering

Esbjerg Kommune besigtigede arealet den 12. august 2010 efter aftale med Ovin H. Carlsson, formand for Fanø Jagtforening. Formålet med besigtigelsen var at vurdere floraen og naturtilstanden på de arealer, som vil blive berørt af afbrændingen.

Der er tale om en mosaik af klithede, grøn- og gråklit med dominans af Hedelyng og Revling. Området har en veludviklet og rig flora, med forekomst af naturtypekarakteristiske arter såsom Klit-Limurt, Bakke-Nellike, Sand-Star, Fåre-Svingel, Bølget Bunke, Blåmunke, Græsbladet Fladstjerne, Tandbælg, Vellugtende Gulaks, Sand-Hjælme, Almindelig Hvene, Smalbladet Høgeurt, Katteskæg, Liden Klokke, Hunde-Viol, Engelsk Visse, Læge-Ærenpris, Almindelig Star, Tidlig Dværgebunke og Gul Snerre. Hedelyngen er stedvis meget høj med partier i senil fase.

Arealet er beskyttet natur, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er forbud mod at foretage ændringer i tilstanden af beskyttede naturarealer. Kommunen kan dog i særlige tilfælde give dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Arealets målsætning angiver i hvilket omfang, der kan forventes tilladelse til ændring af et § 3-områdes nuværende tilstand. Arealet er målsat A (højeste målsætning). Det betyder, at der normalt kun gives tilladelse til indgreb, som understøtter kvaliteten af den naturtype, der findes på arealet.

Kommunen vurderer, at der i dette tilfælde er tale om særlige omstændigheder, der kan berettige en dispensation. Det er kommunens vurdering, at afbrænding vil medvirke til at opretholde heden som et levested for mange arter. Endvidere vil der være tale om et midlertidigt indgreb, hvor vegetationen efter en årrække vil være genetableret.

Såfremt Fredningsnævnet finder, at indgrebet er i overensstemmelse med fredningens formål, har Esbjerg Kommune til sinde at give dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 3 til afbrænding af området.

Dispensationen vil i så fald blive givet på følgende vilkår:

1. Det forudsættes, at det ansøgte udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet.
2. Afbrændingen foretages i perioden 1. september til 31. marts.
3. Der skal generelt tages hensyn til de beskyttede naturarealer i området, det vil fx sige, at kørsel med arbejdskøretøjer i de beskyttede naturtyper begrænses mest muligt.

Natura 2000

Arealet ligger i Natura 2000 område nr. 89 (Vadehavet), hvilket omfatter habitatområde nr. 78 (Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde), fuglebeskyttelsesområde nr. 53 (Fanø) og Ramsarområde nr. 27 (Vadehavet).

Området er bla. udpeget for at sikre naturtyperne klithede (2140) og grå/grønklit (2130). Miljøministeriets Miljøcenter Ribe skriver i Forslag til Natura 2000-plan 2009-2015, at tilgroning er en af truslerne mod disse naturtyper. Mulige virkemidler til genopretning af gunstig status er naturpleje, herunder hedepleje. Kommunen vurderer, at afbrænding vil medvirke til at opfylde målet om gunstig bevaringsstatus for naturtyperne. Afbrændingen forventes ikke at medføre væsentlig negativ påvirkning af Natura 2000-området eller af de arter og naturtyper som området er udpeget for at beskytte.

Bilag IV-arter

Området er potentielt og sandsynligt levested for den strengt beskyttede art Markfirben. Kendetegnet for Markfirbenets yngle- og rasteområder er, at de indeholder solvendte skrånninger med veldrænende, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser. Høj vegetation kan således være med til at forringe yngle- og rastesteder for arten. Det vurderes, at afbrænding af hedeområdet vil være med til at opretholde området som egnet yngle- og rastested for arten.

Det berørte areal kan desuden være rasteområde for den ligeledes strengt beskyttede art Strandtudse. Tilgroning af rasteområder kan være et problem for arten. Det vurderes derfor, at afbrænding af hedeområdet vil være med til at opretholde området som egnet rasteområde for arten.

Kommunen vurderer ikke, at arealet er yngle- eller rastested for andre arter omfattet af habitatdirektivets artikel 12.

Esbjerg Kommune skønner, at projektet samlet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Detaljeret kendskab til enkelte arters forekomst i området haves dog ikke...”

Fredningsnævnets behandling af sagen

Fredningsnævnet har behandlet sagen på nævnets møde fredag den 2. februar 2011, hvor nævnet tillige har foretaget besigtigelse.

I besigtigelsen deltog for Fanø Jagtforening Anders Brinck, for Naturstyrelsen Ribe, naturgeograf Jørgen Clausen, for Danmarks Naturfredningsforening lokalkomiteemedlemmerne Søren Vinding, Per Kjær og Johnny Bay, samt for Friluftsrådet Hans Fischer Nielsen.

Fredningsnævnets formand oplyste, at Fredningsnævnet den 19. juli 2010 har modtaget en ansøgning, fremsendt af Esbjerg Kommune, fra Fanø Jagtforening om dispensation til at afbrænde vegetationen på Skrånbjerg, Fanø. Ansøgningen vedrører ejendommen matr. nr. 13 bz Rindby, Nordby, beliggende ved Halevejen, Nordby, der er fredet ved Overfredningsnævnets kendelse, afsagt den 10. oktober 1949 om fredning af arealer på ejendommene matr. nr. 5 a og 13 a Rindby og Nørby byer, hvorfra ejendommen matr. nr. 13 bz smst. er udstykket. Det fremgår af Overfredningsnævnets kendelse blandt andet, at ejendommen fredes således, ”at tilstanden paa” arealet ”ikke maa forandres, men det skal udelukkende kunne benyttes paa samme maade som hidtil”. Fredningsnævnet skal derfor meddele dispensation, såfremt vegetationen på Skrånbjerg skal afbrændes.

Anders Brinck, Fanø Jagtforening, redegjorde for ansøgningen og oplyste blandt andet, at lyngen på Skrånbjerg bør forynges. Situationen er efterhånden kritisk, fordi lyngen er døende og under pres af forskellige arter af bjergfyr, der breder sig på Skrånbjerg. Jagtforeningen har drøftet spørgsmålet med Naturstyrelsen, som foreslår, at lyngen afbrændes. Afbrændingen vil betyde, at lyngvegetationen kan forynges. I løbet af få år vil der på ny være lyng i hele området. Afbrændingen skal foretages af Naturstyrelsen.

Søren Vinding oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening i det hele kan tiltræde Esbjerg Kommunes vurdering af afbrændingens betydning for området. Danmarks Naturfredningsforening anbefaler derfor, at Fredningsnævnet meddeler jagtforeningen dispensation til afbrændingen af lyngen.

Søren Vinding tilføjede under besigtigelsen, at grønningen i den sydvestlige del af fredningsområdet ikke må berøres af projektet, og gav udtryk for tilfredshed med, at jagtforeningen har søgt sagkyndig bistand hos Naturstyrelsen Blåvandshuk, som har stor erfaring med tilsvarende afbrændinger af hedeblader andre steder på Vestkysten.

Søren Vinding understregede dog, at der i området er en flerhed af beskyttede plantearter. Jagtforeningen bør derfor af hensyn til disse beskyttede arter foretage afbrændingen på det tidspunkt – eller inden for det tidsrum – som Naturstyrelsen anbefaler som det optimale for gennemførelsen af afbrændingen, så de beskyttede arter ikke går til grunde.

De øvrige mødende anbefalede Fredningsnævnet, at der meddeles dispensation til gennemførelsen af afbrændingen.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningsnævnet for Ribe amt udtalte i kendelsen om fredning af Skrånbjerge, at arealet skulle fredes således, "at tilstanden paa" arealet "ikke maa forandres, men udelukkende maa benyttes paa samme maade som hidtil".

Kendelsen blev stadfæstet af Overfredningsnævnet.

Fredningsnævnet kan i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, meddele dispensation fra fredningsbestemmelserne, såfremt det ansøgte ikke strider mod formålet med fredningen.

Fredningsnævnet skal ved afgørelsen af denne sag tillige vurdere, om det ansøgte indebærer forringelse af de naturtyper og levesteder eller betydelige forstyrrelser af de arter, området er udpeget for, jf. naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2.

Det lægges til grund, at der ved afbrændingen af arealet vil ske en tilstandsændring. Tilstandsændringen sker efter det oplyste for at bevare området som det hidtil har fremstået, og overordnet set vil tilstanden derfor på sigt ikke ændres, fordi afbrændingen betyder, at lyngen genskabes og forynges.

Fredningsnævnet har under besigtigelsen konstateret, at klitheden og gråklitten er truet af tilgroning, og at lyngen er døende.

Under disse omstændigheder samt efter oplysningerne om afbrændingens omfang og Esbjerg Kommunes vurdering af, at afbrændingen ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for habitatområdet, vurderer Fredningsnævnet, at afbrændingen ikke vil resultere i nogen negative påvirkninger af klitoverfladen og vegetationen i området hverken i forhold til fredningsinteresserne eller i forhold til de arter og områder, der på denne del af Fanø er beskyttet efter habitatdirektivet.

Fredningsnævnet meddeler derfor i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, og stk. 2, Fanø Jagtforening dispensation til at gennemføre afbrændingen, på vilkår

at afbrændingen udføres som beskrevet i ansøgningsmaterialet,

at afbrændingen foretages i perioden fra den 1. september til den 31. marts,

at afbrændingen foretages på det tidspunkt eller inden for det tidsrum i denne periode, som efter Naturstyrelsens vurdering er det mest optimale af hensyn til de beskyttede arter,

at der ved afbrændingen skal tages hensyn til de beskyttede naturarealer i området,

og

at kørsel med arbejdskøretøjer i de beskyttede naturtyper begrænses mest muligt.

Klagevejledning:

Denne afgørelse kan senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt de pågældende, indbringes for Natur- og Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 1360 København NV, af Fanø Jagtforening, Fanø

Kommune, Miljøcenter Ribe, Naturstyrelsen, København, Naturstyrelsen Blåvandshuk, Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Dansk Ornitologisk Forening, lokale foreninger og andre, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

Klage indsendes til fredningsnævnet, der videresender sagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. til Natur- og Miljøklagenævnet. Nævnet vil sende en opkrævning på gebyret til klageren, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Natur- og Miljøklagenævnet vil ikke påbegynde behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk.

Såfremt en klage indgives, må nævnets dispensation ikke udnyttes, før sagen er færdigbehandlet og stadfæstet af Natur- og Miljøklagenævnet.

Denne dispensation bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år.

Såfremt projektets gennemførelse kræver tilladelse eller dispensation efter anden lovgivning, skal ansøgerne rette henvendelse til den myndighed, der administrerer tilladelser eller dispensationer i henhold til denne lovgivning.

Fredningsnævnet for Sydjylland, Sydlig del
Esbjerg, den 10. februar 2011

Margit O. Laub
formand

Denne afgørelse er sendt til:

Fanø Jagtforening, c/o Ovin H. Carlsson, Bavnebjergvej 24, 6720 Fanø.

Fanø Kommune, Teknik & Miljø, Skolevej 5-7, 6720 Fanø.

Fanø Kommune, Beredskabskontoret, Skolevej 5-7, 6720 Fanø.

Esbjerg Kommune, Natur & Vandmiljø, Teknik & Miljø, Torvegade 74, 6700 Esbjerg.

Naturstyrelsen Ribe, Sorsigvej 35, 6760 Ribe.

Naturstyrelsen, Blåvandshuk, Ålholt, Ålholtvej 1, 6840 Oksbøl.

Naturstyrelsen, Haraldsgade 58, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø.

Danmarks Naturfredningsforenings Lokalkomite v/ Britt Schack Hansen, Kallesbjergvej 18 F, 6720 Fanø.

Friluftsrådet, Scaniagade 13, 2450 København SV.

Friluftsrådet Fanø, c/o Hans Fischer Nielsen Gl. Byvej 29, Sønderho, 6720 Fanø.

Dansk Botanisk Forening Jyllandskredsen, v/Erik Hammer, Bragesvej 23, 8230 Åbyhøj.